Lietas Nr. C12104614
Lietas arhīva Nr. CA-0296-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2014.gada 9.decembrī

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis I.Stivriņš
tiesneši A.Biksiniece un I.Tabore
ar tiesas sēdes sekretāri D.Mikažāni
piedaloties zvērinātai advokātei Ritai Jurevičai

izskatīja atklātā tiesas sēdē /Organizācija D/ apelācijas sūdzību un/Persona A/ pretapelācijas sūdzībupar Preiļu rajona tiesas 2014.gada 22.jūlija spriedumu civillietā/Persona A/ prasībā pret/Organizācija D/ par atstādināšanas rīkojuma atcelšanu, uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un darba samaksas piedziņu.

Aprakstošā daļa

/Persona A/iesniedza tiesā prasību pret /Organizācija D/ , kurā pamatojoties ar Darba likuma 122., 124.-127.pantu, lūdz atzīt par spēkā neesošu /Datums C/ darba devēja uzteikumu un atjaunot /Persona A/ darbā/Organizācija D/ iepriekšējā amatā; piedzīt no atbildētājas viņa labā vidējo izpeļņu par visu darba piespiedu kavējuma laiku; noteikt, ka spriedums par darbinieka atjaunošanu darbā un darba samaksas piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasībā norāda, ka /Datums AP/ starp viņu un atbildētāju noslēgts darba līgums, saskaņā ar kuru /Persona A/ pieņemts darbā par akmeņkali./Organizācija D/ valdes locekle un līdz /Datums AT/ arī īpašniece ir prasītāja laulātā /Persona B/. Daugavpils tiesas lietvedībā atrodas civillieta par laulības šķiršanu un laulāto kopmantas sadali.

Ar /Datums H/ rīkojumu prasītājs ticis atstādināts no darba, neizmaksāta darba samaksa par laiku no /Datums H/ līdz /Datums AN/, noteikts aizliegums atrasties darba vietā un /Organizācija D/ struktūrvienībā „Darbnīca", kas atrodas /Adrese B/. Prasītājsrīkojumu par atstādināšanu no darba ir saņēmis pastā daudz vēlāk.

Ar /Datums U/ vēstuli prasītājam paziņots, ka no /Datums AK/ plkst. 9.00 līdz /Datums AS/ plkst.16.00/Organizācija D/ struktūrvienībā tiks veikta inventarizācija, viņš uzaicināts tajā piedalīties.

/Organizācija D/ intereses pārstāvēja juridiskā firma /Organizācija E/. Sazinoties ar juridiskās firmas pārstāvi /Persona H/, prasītājam paziņots, ka uz inventarizāciju viņam nav jāierodas, tā jau ir veikta un /Datums U/ vēstule ir tikai formalitāte. Pēc šīs sarunas viņš uz inventarizāciju nav devies, gaidījis ziņas no darba devēja par darba atsākšanu. Pēc svētku brīvdienām /Datums AR/ prasītājs pastā saņēmis vairākas viņam adresētas/Organizācija D/ vēstules. Pirmajā bija /Datums T/ darba devēja rīkojums par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu, kurā lūgts nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz /Datums S/ iesniegt rakstveida paskaidrojumus par rīkojumā norādītajiem faktiem.

Vēstulē, kura izsūtīta /Datums AA/, prasītājs saņēmis darba līguma uzteikumu, rīkojumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu un citus ar atbrīvošanu saistītos dokumentus. Šie dokumenti apliecināja, ka/Organizācija D/ ar /Datums AQ/ uzteica /Datums AP/ noslēgto darba līgumu Nr.10, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktu, jo viņš nav ievērojis /Datums H/ rīkojumu par darbinieka atstādināšanu no darba, ieradies sabiedrības struktūrvienībā no /Datums AO/, kur pēc viņa aizbraukšanas konstatētas bojātas iekārtas, pazudis inventārs.

Prasītājs kategoriski noliedz minēto zaudējumu nodarīšanu darba devējam. No /Datums M/līdz /Datums AL/ (sestdiena- svētdiena) viņš patiešām ir atradies darba devēja teritorijā- vagona tipa mājiņā, kur viņš ir dzīvojis visu vasaru. Tā kā tuvojās aukstumi, prasītājs vairs neplānoja tur ilgāk dzīvot, no mājiņas bija jāaizved personīgās mantas, tai skaitā 3 akvāriji. Nekādu mantu viņš nav bojājis un nav piesavinājies, bet par darba devēja noteikto aizliegumu atrasties šajā struktūrvienībā nezināja.

Uzskata, ka viņš nav rīkojies prettiesiski nedz darba pienākumu izpildīšanas laikā, nedz arī citā laikā, uzteikums nav tiesiski pamatots, un atzīstams par spēkā neesošu. Atbildētājs nav lūdzis no viņa informāciju par to, vai ir arodbiedrības biedrs, līdz ar to nav ievērota Darba likuma 101.panta sestā daļa.

Paskaidrojumu par prasību iesniedza atbildētājs /Organizācija D/ , prasībai nepiekrīt. Darba devējam radās pamatotas aizdomas par darbinieka /Persona A/ negodprātīgu rīcību, nepienācīgā veidā izmantojot /Organizācija D/ pamatlīdzekļus, mazvērtīgo inventāru un apgrozāmos līdzekļus. Ar /Datums H/ rīkojumu Nr.08/11/2013-2 /Persona A/ atstādināts no veicamā darba no /Datums H/ līdz /Datums AN/. Prasītājs /Datums AB/ nezināmu iemeslu dēļ neatradās savā darba vietā, par rīkojumu viņam tika paziņots telefoniski.

Prasītājs, pārkāpjot noteikto aizliegumu atrasties darba vietā, no /Datums AM/ līdz /Datums AL/ atradies darba devēja teritorijā, to apliecina arī pats.

Pēc viņa aizbraukšanas konstatēts, ka ir salauztas slīpēšanas iekārtas, pazuduši darba instrumenti. Tika pieņemts lēmums veikt /Organizācija D/ pamatlīdzekļu, inventāra un apgrozāmo līdzekļu ārkārtas inventarizāciju no /Datums AK/ plkst. 9.00 līdz /Datums AJ/ plkst.16.00. /Persona A/ kā materiāli atbildīga persona tika uzaicināts piedalīties inventarizācijā. Vēstuli par piedalīšanos inventarizācijā prasītājs saņēma /Datums AI/, viņam bija laiks un iespēja ierasties uz inventarizāciju.

Neskatoties uz to, inventarizācijā prasītājs nepiedalījās, ar juridiskās firmas pārstāvi /Persona H/ sazinājās jau pēc inventarizācijas pabeigšanas.

Inventarizācijas rezultātā konstatēts, ka iztrūkstošo pamatlīdzekļu summa uz /Datums AH/ ir 2712,25 EUR, bet iztrūkstošā mazvērtīgā inventāra summa ir 5433,99 EUR, sabiedrībai ir nodarīti zaudējumi 8146,24 EUR apmērā. Ar pamatlīdzekļu inventarizācijas aktu fiksēts, ka ir bojāti trīs pamatlīdzekļi: pulēšanas mašīna un divas slīpmašīnas, bojājumi izveidojās tieši /Persona A/ apzinātu prettiesisku darbību rezultātā, jo par pārējo darbinieku godīgumu darba devējam šaubu nav. /Datums AG/ mēnešos, ik pa laikam pazuda darba devēja manta, tieši tajās dienās, kad /Persona A/ atradās darba vietā.

Uzskata, ka tieši prasītājam bija motīvs darba devēja mantu sabojāt vai izvest, lai kaitētu /Organizācija D/ valdes loceklei un savai laulātajai /Persona B/. Par notikušo /Organizācija D/ vērsies policijā ar iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu. Pēc /Datums AF/ prasītājs nav ieradies darbā. Ar /Datums T/ rīkojumiem /Persona A/ tika aicināts sniegt paskaidrojumus par /Datums AC/ notikušo, sniegt informāciju, vai viņš ir arodbiedrības biedrs. Abi rīkojumi nosūtīti prasītājam vienā ierakstītajā vēstulē /Datums AE/. Pasta sūtījuma izdruka apliecina, ka jau no /Datums AD/ prasītājs varēja ierasties pasta nodaļā, saņemt ierakstīto vēstuli. Atbildētājs uzskata, ka no savas puses ir pienācīgi izpildījis Darba likuma prasības, Uzskata, ka uzteikums ir tiesiski pamatots, jo darbinieks /Persona A/ ir rīkojies prettiesiski un tādēļ zaudējis darba devēja uzticību: 1) pārkāpjot darba devēja rīkojumus (noteikto aizliegumu atrasties darbavietā un sniegt rakstveida paskaidrojumus par notikušo /Datums AC/); 2) bojājot, iznīcinot un izvedot darba devējam piederošo mantu. Lūdz prasību noraidīt.

Prasītājs tiesā iesniedza papildinājumus prasībai, kurā lūdz tiesu: atzīt par prettiesisku un spēkā neesošu no tā izdošanas brīža /Organizācija D/ /Datums H/ rīkojumu Nr.08/11/2013-2 par darbinieka atstādināšanu no darba; piedzīt no atbildētāja prasītāja labā vidējo izpeļņu 236,80 EUR par nepamatotas atstādināšanas laiku no /Datums H/ līdz /Persona A/ atbrīvošanai no darba (/Datums S/).

Par nepatiesu uzskata atbildētāja apgalvojumu, ka viņam par rīkojumu un atstādināšanu no darba ir paziņots telefoniski. Tas viņam kļuvis zināms daudz vēlāk, saņemot vēstuli pastā.

/Organizācija D/ rīkojumā par atstādīšanu nav norādīts, kādas tieši darba devēja pamatotas intereses tiktu aizskartas /Persona A/ neatstādināšanas gadījumā. Atbildētājs dokumentiem nav pievienojis rīkojumu par dienesta izmeklēšanas veikšanu, viņam nav zināms, par kādu pārkāpumu /Organizācija D/ /Datums AB/ uzsāka dienesta izmeklēšanu un vai šāds pārkāpums vispār ir ticis konstatēts. Prasītājs apgalvo, ka atbildētājam nebija objektīva un pamatota iemesla viņa atstādināšanai no darba. Darba devēja rīkojums par atstādināšanu nav pamatots, ir prettiesisks un atzīstams par spēkā neesošu.

Pamatojoties ar Darba likuma 31.panta pirmo daļu, uzskata, ka šim prasījumam ir piemērojams divu gadu noilguma termiņš. Prasījums pamatots ar Darba likuma 31. un 58.pantu.

Atbildētājs iesniedza paskaidrojumu par prasības papildinājumu, jo uzskata, ka tiesai nav jāpieņem papildinājums, jo rīkojumu par atstādināšanu no darba, pamatojoties uz Darba likuma 122.pantu, prasītājs bija tiesīgs lūgt atzīt par spēkā neesošu viena mēneša laikā no atlaišanas dienas. /Persona A/ tika atlaists no darba /Datums AA/, līdz ar to prasība par /Datums H/ rīkojuma atzīšanu par prettiesisku un spēkā neesošu bija jāceļ tiesā līdz /Datums Z/.

Nav pamatota arī prasība par vidējās izpeļņas piedziņu par darba piespiedu kavējuma laiku no /Datums H/ līdz /Datums Y/, jo prasījums par vidējās izpeļņas piedziņu ir pakārtots prasījumam par darba devēja rīkojuma atzīšanu par spēkā neesošu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 132.pantam viens no iemesliem atteikt pieņemt prasības pieteikumu (pēc analoģijas - arī prasības pieteikuma papildinājumus), ir apstāklis, ka prasību cēlusi persona, kurai nav prasības tiesību.

Tiesības celt prasību par /Datums H/ rīkojuma Nr.08/11/2013-2 par darbinieka atstādināšanu no darba atzīšanu par prettiesisku un spēkā neesošu prasītajam izbeidzās /Datums X/, prasītājam vairs nav tiesību prasīt atzīt par spēkā neesošu minēto rīkojumu.

Ar Daugavpils tiesas /Datums I/ spriedumu noraidīts prasījums par atstādināšanas rīkojuma atcelšanu un par darba samaksas piedziņu par atstādināšanas laiku.

Apmierināta prasība par atjaunošanu darbā; atzīts par spēkā neesošu /Datums C//Organizācija D/rīkojums Nr.27/12/2013-2 „Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu" un /Persona A/ atjaunots darbā iepriekšējā amatā. No/Organizācija D//Persona A/ labā par darba piespiedu kavējumu piedzīti 1776 EUR, uzliekot par pienākumu/Organizācija D/ nomaksāt pienākošos nodokļus no šīs summas un piedzīti ar lietas vešanu saistītie izdevumi 510 EUR.

No /Organizācija D/ valsts labā piedzīta valsts nodeva 266,40 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,75 EUR.

Tiesa noraidīja prasījumu par atstādināšanas rīkojuma atcelšanu, jo Darba likuma 122.pantā ir norādīts, ka darbinieks var celt tiesā prasību par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu viena mēneša laikā no uzteikuma saņemšanas dienas. Prasītāja pārstāves viedokli, ka šādu prasījumu var celt tiesā divu gadu laikā saskaņā ar Darba likuma 31.pantā, tiesa atzina par nepamatotu.

Tiesa uzskatīja, ka šis prasījums ir noraidāms, atsaucoties uz Augstākās tiesas Senāta atziņu, ka prasības celšanas termiņa nokavējums atzīstams par absolūtu materiāltiesisku šķērsli attiecīgas prasības apmierināšanai un ir patstāvīgs pamats celtās prasības noraidīšanai. Tādēļ noraidāms arī prasījums par vidējās izpeļņas piedziņu par laiku, kad prasītājs bija atstādināts no darba, šajā sakarā atsaucās uz Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības izdevumu „Darba likums ar komentāriem" (2010.g.,128.lpp.): „Tiesības uz vidējo izpeļņu vai zaudējumiem ir tikaigadījumā, ja tiesa atzīst atstādināšanu par prettiesisku".

Tiesa apmierināja prasību par atjaunošanu darbā atsaucoties uz 2010/2011 gada Senāta tiesu prakses apkopojumu par individuālajiem darba strīdiem, jo attiecībā uz Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktu Senāts ir paudis atziņu par nepieciešamiem priekšnoteikumiem darbinieka atlaišanai: 1) darbinieka prettiesiskas rīcības konstatēšana; 2) prettiesiskā rīcība pieļauta darba pienākumu izpildīšanas laikā; 3) noslēgts tāds darba līgums, kurā ir svarīga un būtiska darba devēja uzticība; 4) pārkāpums ir tāds, kas ir pamats darba devēja uzticības zaudēšanai. (..)". Turklāt šie priekšnoteikumi ir jāpierāda darba devējam. Pirmās instances tiesa, izvērtējot iesniegtos pierādījumus, atzina tos par nepierādītiem.

Par nepamatotu un nepierādītu tiesa atzina atbildētāja apgalvojumu, ka prasītāja prettiesiskas rīcības rezultātā tika bojātas iekārtas un pazuda /Organizācija D/ pamatlīdzekļi un inventārs, jo lietā par to nav dokumentālu pierādījumu, kā arī neviens no lieciniekiem nav redzējis, ka prasītājs būtu piesavinājies vai bojājis kādas iekārtas. Virkni liecinieku liecību tiesa atzina par pretrunīgām.

Apgalvojums, ka prasītājam telefoniski paziņots par atstādināšanu no darba un aizliegumu atrasties darba vietā, ir apšaubāms. Nav ievērota Darba likuma 58.panta pirmās daļas prasība un neviens no normatīvajiem aktiem neparedz, ka par rīkojumu darbiniekam var paziņot telefoniski.

Attiecībā uz /Datums U/ rīkojumu Nr.19/11/2013-1, ar kuru nolemts veikt sabiedrības pamatlīdzekļu un inventāra ārkārtas inventarizāciju, tiesa secināja, kaprasītājs ir ticis aicināts piedalīties inventarizācijā, bet nevis norīkots veikt inventarizāciju, turklāt inventarizācija notikusi laikā, kad prasītājs atstādināts no darba ar aizliegumu atrasties darba vietā.

Tāpat nav pierādījumu, ka prasītājs uzņēmumā bija materiāli atbildīga persona, un nav pārliecinošas skaidrības par sabiedrībai piederošo un it kā sabojāto un izvesto mantu. Kā arī no liecinieku liecībām tiesa secināja, ka prasītāja darba vietā nebija darba inventāra un materiālo vērtību uzskaites sarakstu, uzskaites par darbiniekiem izsniegtajām materiālajām vērtībām.

Saskaņā ar Darba likuma 101.panta otro un sesto daļu, /Datums T/ rīkojumiem Nr.18/12/2013-1 un Nr.18/12/2013-2, /Persona A/ tika pieprasīts sniegt paskaidrojumus līdz /Datums S/ plkst. 14.00, ko prasītājs nav izdarījis.

Spriedumā norādīts, ka Darba likuma 101.panta otrā daļa noteic - ja darba devējs ir nodomājis uzteikt darba līgumu, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4. vai 5.punkta noteikumiem, viņam ir pienākums pieprasīt no darbinieka rakstveida paskaidrojumu.(..) Tiesa secināja, ka šī norma noteic darba devēja pienākumu pieprasīt paskaidrojumus no darbinieka, bet nevis darbinieka pienākumu tos sniegt, un paskaidrojumu nesniegšanu nedrīkst vērtēt kā pārkāpumu, kas būtu par pamatu darba līguma uzteikšanai.

Savukārt, attiecībā uz atbildētāja norādi par pasta sūtījuma saņemšanas datumiem tiesa secināja sekojošu. Ņemot vērā, ka /Datums R/, kad prasītājam bijusi iespēja saņemt vēstuli pastā /Datums E/ bija piektdiena, bet /Datums Q//Datums P/ valstī bija oficiālās brīvdienas, tiesa uzskata, ka darba devējs, nosakot šādu termiņu, ir pārkāpis darbinieka tiesības uz paskaidrojumu sniegšanu, jo jau /Datums O/ darbs tika uzteikts.

Attiecībā uz prasītāja atrašanos darba vietā, kur it kā konstatēta prasītāja prettiesiskā rīcība, tiesa secināja, ka lietā nav strīda par prasītājs atrašanos darba vietas teritorijā /Datums M/ un /Datums L/. Tāpat, ka prasītājs nav pildījis savus darba pienākumus, bet ieradies pēc personīgajām mantām.

No liecinieku liecībām, tai skaitā liecinieka /Persona G/ faktiskās rīcības tiesas secināja, ka minētais liecinieks, iespējams, pats nav zinājis par aizliegumu prasītājam atrasties darba vietā, jo pats ir to pieļāvis un nav par to pat ziņojis darba devējam, nav arī par aizrādījis to prasītājam.

Analizējot /Datums F/ darba līgumu Nr.10, tiesa atzina, ka darba līgums nesatur noteikumus, kur būtu svarīga un būtiska darba devēja uzticība, jo prasītājs uzņēmumā tika pieņemts par akmeņkali pamatdarbā- akmens plākšņu apstrāde, kas ir parasts fizisks darbs.

Tiesa uzskatīja, ka pārkāpums, kas ir pamats darba devēja uzticības zaudēšanai nav konstatēts un pierādīts, ir tikai darba devēja aizdomas par iespējamo pārkāpumu, bet konflikta pamatā ir /Persona B/ un /Persona A/ personiskās attiecības un strīds par laulāto mantas dalīšanu, kas ir pierādīts gan ar policijas un prokuratūras materiāliem, gan arī liecinieku liecībām.

Tiesa atzina, ka darba devējs šajā gadījumā ir nepamatoti uzteicis prasītājam darba līgumu, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta pirmās daļās 2.punktu, tādēļ, atbilstoši Darba likuma 124.pantam uzteikumu atzina par spēkā neesošu un prasītāju atjaunoja iepriekšējā darbā. Kā arī, saskaņā ar Darba likuma 126.panta pirmo daļu, prasītājam izmaksājama vidējā izpeļņa par darba piespiedu kavējuma laiku.

Apelācijas sūdzību par minēto spriedumu /Datums N/ iesniedza atbildētājs /Organizācija D/, pārsūdz spriedumu tā apmierinātajā daļā. To uzskata par noraidāmu.

Atbildētājs uzskata, ka darba uzteikums ir pamatots. No liecinieka /Persona G/ liecībām izriet, ka darba devēja mantas iztrūkums tika konstatēts uzreiz pēc prasītāja aizbraukšanas no darba devēja teritorijas, turklāt, minētā liecinieka liecības tiesā sakrīt ar policijai sniegtajām liecībām. Arī prasītāja izsauktie liecinieki /Persona F/ un /Persona E/ apstiprināja, ka darba devēja manta pazudusi pēc tam, kad teritorijā atradās /Persona A/. Vērš tiesas uzmanību, ka nopratināšanas laikā liecinieks nevarēja precīzi atcerēties no iekārtas noņemtās detaļas nosaukumu, un tiesas zālē sēdošais prasītājs teica priekšā šīs detaļas nosaukumu. Tas liecina, ka prasītājam bija labi zināms, kāda tieši detaļa tika noņemta.

Liecinieces /Persona D/ liecības ir vērtējamas kritiski, jo viņa ved kopīgu saimniecību ar prasītāju un ir ieinteresēta viņam labvēlīga sprieduma sastādīšanā. Turklāt viņa nevarēja precīzi atcerēties datumu, par atrašanos ar prasītāju darba devēja teritorijā.

Apelācijas sūdzības iesniedzējam ir pietiekams pamats uzskatīt, ka tieši prasītājs ir izvedis un sabojājis darba devēja mantas, par šo faktu iesniegts iesniegums policijā. Apstāklis, ka prasītājs iesniedzis policijai laulāto mantas sadales līguma projektu, atbilstoši kuram nekustamais īpašums /Adrese A/ pēc laulības šķiršanas tiks nodots /Persona A/ īpašumā, apliecina darbinieka prettiesisku rīcību. Uz šī iesniegtā līguma projekta pamata policija izdarīja kļūdainu secinājumu, ka krimināprocesu nevar uzsākt tāpēc, ka pastāv strīds starp laulātajiem. Lietā iesniegtie dokumenti apliecina, ka izvestā un bojātā manta pieder /Organizācija D/, policijas viedoklis par strīdu laulāto starpā nav pamatots.

Nepiekrīt tiesas secinājumam, ka nosakot darbiniekam termiņu paskaidrojumu sniegšanai, /Organizācija D/ pārkāpa darbinieka tiesības uz paskaidrojumu sniegšanu, jo prasītājs šādas tiesības nerealizēja, paskaidrojumus nesniedza ne pirms, ne pēc atlaišanas, ne tiesas sēdē.

Par prettiesisku rīcību, kas pieļauta darba pienākumu izpildīšanas laikā norāda sekojošu. Atrodoties darba devēja teritorijā /Datums M/un /Datums L/ prasītājs patiešām nav pildījis darba pienākumus. Viņš nav rūpīgi izturējies pret darba devēja mantu, nav pildījis rīkojumus, kā tas noteikts /Datums K/ darba līguma Nr.10 2.punktā, tādēļ zaudējis darba devēja uzticību un atbrīvots no darba. To, ka prasītājs bija materiāli atbildīga persona uzņēmumā, apliecina noslēgtā darba līguma 2.3.un 2.5.punkti, kas uzliek pienākumu rūpīgi izturēties pret darba devēja mantu un atlīdzināt radušos zaudējumus.

Sūdzībā nepiekrīt tiesas viedoklim, ka ar prasītāju noslēgtais darba līgums nesatur noteikumus, kurā būtu svarīga un būtiska darba devēja uzticība. Prasītāja prettiesiskās rīcības rezultātā atbildētājam nodarīti zaudējumi, un ar savu rīcību viņš apdraudēja arī uzņēmuma saimniecisko darbību.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ir pamats darba devēja uzticības zaudēšanai.

Tiesa uzskatīja, ka radušos konflikta pamatā ir strīds starp laulātajiem un laulāto mantas dalīšana, taču nav ņemts vērā, ka pazudusī un bojātā manta pieder /Organizācija D/. Tikai prasītājam bija motīvs šo mantu piesavināt

un bojāt, nepamatoti uzskatot to par laulāto kopmantu.

/Organizācija D/ uzskata, ka piespiedu kavējums nav bijis, jo darbiniekam nav bijis gribas turpināt darba tiesiskās attiecības ar uzņēmumu, to apliecina vairāki apstākļi, ko tiesa nav ņēmusi vērā, tai skaitā prasītāja uzvedība, liecinieku liecības, ka /Persona A/ nestrādāja darbu astoņas stundas dienā, darbs viņam bija kā vaļasprieks, un tas viņam tika atļauts. Prasītājs neņēma vērā darba devēja rīkojumus, neizrādīja interesi par piedalīšanos inventarizācijā, nesniedza darba devējam nekādus paskaidrojumus, visu atstāja pašplūsmā.

Papildus tam norāda, ka prasītājs, neskatoties uz to, ka ar tiesas spriedumu tika atjaunots darbā, uz darbu tā arī neieradās. Viņš pats piedāvāja parakstīt vienošanos par darba attiecību izbeigšanu, jo nevēlas turpināt darbu pie atbildētāja. Prasībai faktiski nav jēgas, jo prasītāja tiesības netiek aizskartas.

Pirmās instances tiesa nosakot, ka prasītājam ir izmaksājama vidējā izpeļņa par darba piespiedu kavējuma laiku, spriedumā nenorādīja, kā šī summa aprēķināta, un vai tā ir pamatota. Atbildētājs lietā ir iesniedzis izziņu par /Persona A/ stundas vidējo izpeļņu, ka prasītājs strādāja vidēji 13 stundas mēnesī, to apliecina arī liecinieku liecības. /Datums G/ darba līgumā Nr.10 tika izdarīti grozījumi, ar kuriem prasītājam tika noteikta darba alga 1,71 EUR (1,20 LVL) par vienu nostrādāto stundu. Prasītājs varēja saņemt darba samaksu tikai par faktiski nostrādātājām stundām. To prasītājs nav apstrīdējis, nav vērsies ar pretenzijām pie darba devēja vai Valsts darba inspekcijā.

Pie šādiem apstākļiem, ievērojot Darba likuma 75.panta nosacījumus, prasības apmierināšanas gadījumā prasītājs būtu tiesīgs prasīt tikai 24,05 EUR mēnesī. Tādā veidā vidējā izpeļņa par laika posmu no /Datums C/ līdz /Datums B/ varētu sastādīt tikai 139,20 EUR. Tiesai nebija pamata piedzīt no atbildētāja prasītāja labā 1776 EUR, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus- 510 EUR par advokāta pakalpojumiem, jo prasība apmierināta tikai daļēji.

Pirmās instances tiesa nav pienācīgi izvērtējusi visus lietā svarīgus apstākļus, lai prasība tiktu apmierināta. Spriedums neatbilst Civilprocesa likuma 189.,190.,193.pantam.

Lūdz atcelt Daugavpils tiesas /Datums I/ spriedumu daļā, ar kuru prasība ir apmierināta.

Pretapelācijas sūdzību par /Datums J/ Daugavpils tiesas /Datums I/ spriedumu iesniedza prasītāja pārstāve /Persona C/, to pārsūdzot prasības noraidītajā daļā.

Uzskata, ka tiesa ir nepamatoti noraidījusi prasījumu par atstādināšanas rīkojuma atcelšanu, jo nokavēts prasības celšanas termiņš. Šādu viedokli uzskata par kļūdainu. Jo Darba likuma 31.pants noteic, ka visi prasījumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, noilgst divu gadu laikā, ja likumā nav noteikts īsāks noilguma termiņš.

Atsaucas uz Darba likuma 58.pantu, kas noteic, ka atstādināšana no darba ir ar darba devēja rakstveida rīkojumu noteikts pagaidu aizliegums darbiniekam atrasties darba vietā un veikt darbu. No tā izriet, ka rīkojums par atstādināšanu no darba nosaka tikai pagaidu aizliegumu darbiniekam atrasties darba vietā un veikt darbu, nepārtraucot darba tiesiskās attiecības. Uzskata, ka prasījumu par atstādināšanas rīkojuma atzīšanu par prettiesisku un spēkā neesošu var celt tiesā divu gadu laikā, kā norādīts Darba likuma 31.pantā.

Tiesa savukārt kļūdaini piemērojusi Darba likuma 122.pantu, kas piemērojams gadījumā, kad prasība celta par atjaunošanu darbā.

Prasītāja atstādināšana no darba nav uzskatāma par darba tiesisko attiecību izbeigšanu, tāpēc nebija jāpiemēro šī tiesību norma. Prasītājs nav nokavējis prasības celšanas termiņu prasījumam par rīkojuma par atstādināšanu atzīšanu par prettiesisku un spēkā neesošu, tādēļ prasība šajā daļā par darba samaksas piedziņu ir noraidīta nepamatoti.

Lūdz taisīt jaunu spriedumu un atzīt par prettiesisku un spēkā neesošu no tā izdošanas brīža /Organizācija D/ /Datums H/ rīkojumu Nr.08/11/2013-2 par darbinieka atstādināšanu no darba; piedzīt no atbildētāja prasītāja labā vidējo izpeļņu par nepamatotas atstādināšanas laiku 458,80 EUR apmērā.

Apelācijas instances tiesas sēdē /Organizācija B/ pilnvarotais pārstāvisuzturēja iesniegto apelācijas sūdzību pēc tajās aprakstītajiem motīviem, nepiekrita pretapelācijas sūdzībai, lūdza tiesu /Persona A/prasību pilnībā noraidīt. Norādīja, ka prasītāja prettiesiskās rīcības rezultātā sabiedrībai nodarīti zaudējumi, ar savu rīcību viņš apdraudējis arī uzņēmuma saimniecisko darbību, līdz ar to pastāv pamats darba devēja uzticības zaudēšanai.Prasītājs strādājis vidēji 13 stundas mēnesī, ko apliecina liecinieku liecības. /Datums G/ darba līgumā Nr.10 tika izdarīti grozījumi, ar kuriem prasītājam tika noteikta darba alga 1,71 EUR (1,20 LVL) par vienu nostrādāto stundu.

Prasītāja pilnvarotā pārstāve neatzina iesniegto apelācijas sūdzību, uzturēja prasību un iesniegto pretapelācijas sūdzību. Paskaidroja, ka tiesa kļūdaini piemērojusi Darba likuma 122.pantu, noraidot prasījumu par atstādināšanas rīkojuma atzīšanu par spēkā neesošu. Uzskata, ka to var celt tiesā divu gadu laikā, kā norādīts Darba likuma 31.pantā.

Motīvu daļa

Izvērtējot lietā gūtos un tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus, noklausoties pušu sniegtos paskaidrojumus, Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība apmierināma daļēji, bet iesniegtās apelācijas un pretapelācijas sūdzības noraidāmas kā nepamatotas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta nosacījumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Apelācijas instance izskata tikai tos prasījumus, kas izskatīti pirmās instances tiesā. Prasības priekšmeta vai pamata grozīšana nav pieļaujama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs, pilnībā pietiekams, tādēļ pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, bet pušu apelācijas un pretapelācijas sūdzībās izteiktie argumenti nevar būt par pamatu pretēju secinājumu izdarīšanai.

Atbilstoši Darba likuma 101.panta pirmās daļas 2.punktā paredzētajām prasībām pastāvošie priekšnoteikumi darbinieka atlaišanai: 1) darbinieka prettiesiskas rīcības konstatēšana; 2) prettiesiskā rīcība pieļauta darba pienākumu izpildīšanas laikā; 3) noslēgts tāds darba līgums, kurā ir svarīga un būtiska darba devēja uzticība; 4) pārkāpums ir tāds, kas var būt pamats darba devēja uzticības zaudēšanai. Minētie priekšnoteikumi ir jāpierāda darba devējam.

Kā redzams no lietas materiāliem un kā pamatoti atzinusi arī pirmās instances tiesa: pārkāpums, kas varētu būt par pamatu darba devēja uzticības zaudēšanai lietā nav konstatēts un pierādīts. Pušu konflikta pamatā ir /Persona B/ un /Persona A/ personiskās attiecības un strīds par laulāto mantas dalīšanu, kas lietā ir pierādīts gan ar policijas un prokuratūras materiāliem, gan arī liecinieku liecībām. Darba devēja mantas iztrūkuma konstatācija pēc prasītāja aizbraukšanas no darba teritorijas vai, ka prasītājs tiesā zinājis nosaukt iztrūkstošo detaļu nosaukumus, vēl neliecina, ka tieši prasītājs ir izvedis un sabojājis darba devēja mantas.

Līdz ar to prasība daļā par atjaunošanu darbā, atzīstot par spēkā neesošu /Datums C//Organizācija D/rīkojumu „Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu", ir pamatota un apmierināma.

Prasītāja labā no atbildētājas atlīdzība par darba piespiedu kavējuma laiku no /Datums C/ līdz /Datums B/ 1776 EUR ir aprēķināta atbilstoši Darba likuma 75.panta nosacījumiem. Spriedumā tā noteikta pēc prasītāja iesniegtā aprēķina (lietas 124.lapa) un atbilst atbildētāja lietā iesniegtajai izziņai par /Persona A/ stundas vidējo izpeļņu 1,85 EUR par vienu nostrādāto stundu (lietas 36.,37.lapa).

Lietā nav pierādīts un kritiski vērtējams atbildētājas apgalvojums, ka prasītājs vidēji dienā strādājis tikai pāris stundas, mēnesī viņam pienākas vidēji 24,05 EUR un par visu darba piespieda kavējuma laiku izmaksājams nevis 1776 EUR, bet 139,20 EUR.

Kā redzams no /Datums F/ Darba līguma un tā pielikuma Nr.5 (lietas 35.-36.lapa)- nolīgtais darba laiks paredzēts 8 stundas dienā no 09.00 līdz 18.00 ar pārtraukumu no 13.00-14.00, darba devējs apņēmies maksāt darbiniekam nolīgto darba samaksu saskaņā ar darba likumdošana un šā līguma noteikumiem (līguma 3.2.punkts). Pretrunīga ir darba devēja informācija kompensācijas par neizmantoto atvaļinājumu /Datums E/ izmaksu prasītājam, kur /Datums C/ rīkojumā tā norādīta 73,45 EUR (lietas 18.lapa), savukārt /Datums D/ izziņā (lietas 37.lapa) 88,79 EUR.

Savukārt par kļūdainu ir atzīstams prasītāja pārstāves viedoklis, atsaucoties uz Darba likuma 31.pantu, ka prasījumu rīkojuma par atstādināšanu atzīšanā par prettiesisku var celt tiesā divu gadu laikā.

Šajā gadījumā prasības celšanas termiņš atbilstoši Darba likuma 122.panta nosacījumiem termiņš ir viens mēnesis, kā to pamatoti norādījusi arī pirmās instances tiesa savā spriedumā. Līdz ar to prasība šajā daļā, kā arī iesniegtā pretapelācijas sūdzība ir noraidāma.

Ņemot vērā Civilprocesa likuma 41.,42., 44.panta nosacījumus, no /Organizācija B/ valsts labā piedzenama valsts nodeva 266,40 EUR, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 17,05 EUR, tai skaitā par tiesas pavēstu piegādi apelācijas instances tiesā9,30 EUR (lietas 152.lapa). Savukārt prasītāja labā no/Organizācija B/ piedzenami ar lieta vešanu saistītie izdevumi- 510 EUR izdevumi advokāta palīdzības samaksai, kas atbilst Civilprocesa likuma 44.panta prasībām, kaut arī prasība apmierināta tikai daļēji.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434.pantu Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

atzīt par spēkā neesošu /Datums C/ /Organizācija B/ rīkojumu Nr.27/12/2013-2 „Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu” un atjaunot /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, darbā iepriekšējā amatā.

Piedzīt no /Organizācija B/, reģistrācijas Nr./Organizācija A/, /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, labā samaksu par darba piespiedu kavējumu 1776 EUR (viens tūkstotis septiņi simti septiņdesmit sešie*uro*) par laika periodu no /Datums C/ līdz /Datums B/, uzliekot par pienākumu /Organizācija C/ nomaksāt pienākošos nodokļus no šīs summas.

Piedzīt no /Organizācija B/, reģistrācijas Nr./Organizācija A/, /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, labā ar lietas vešanu saistītos izdevumus 510 EUR (pieci simti desmit*euro*).

Piedzīt no /Organizācija B/, reģistrācijas Nr./Organizācija A/, valsts labā valsts nodevu 266,40 EUR (divi simti sešdesmit sešie*uro* 40 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 17,05 EUR (septiņpadsmit *euro* 5 centi).

Pārējā daļā /Persona A/ prasību noraidīt.

Valsts nodeva maksājama Valsts kases kontā Nr.LV55TREL1060190911200, NMR 90000050138, BIC kods TRELLV22, un dokumenta oriģināls iesniedzams Latgales apgabaltiesā.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami Tiesu administrācijas kontā LV51TREL2190458019000, maksājuma dokumentā norādot saņēmēja iestādi– Valsts kasi, kods –TRELLV22, maksājuma mērķī norādot 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi un datus lietas identificēšanai.

Dokumenta oriģināls par minēto izdevumu samaksu iesniedzams Latgales apgabaltiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei- 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no tiesas paziņotā pilna sprieduma sastādīšanas datuma 2014.gada 23.decembra, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis I.Stivriņš

Tiesnese A.Biksiniece

Tiesnese I.Tabore